

La Garrotxa està de festa

LLONGARRIU, Ramon
La Meva Garrotxa.
Un antic i oblidat país.
Llibres de Batet,
Olot, 1990

Els qui de debò admirem i estimem la Garrotxa podem assegurar, sense por d'equivocar-nos, que estem de festa major. Això és exacte, ja que constitueix una veritable festa major per a l'esperit la lectura del llibre intitulat *La meva Garrotxa*, original d'en Ramon Llongarriu i Monsalvatge, amb fotografies de Josep Maria Melció i una introducció de na Margarida Castañer.

A Olot i a la Garrotxa, poder posar a continuació del nom propi els cognoms Llongarriu i Monsalvatge és una circumstància que imprimeix caràcter, que obliga a molt. Llongarriu, el cognom Llongarriu, desperta reminiscències de la Vall del Bac, de la magnífica pairalia d'aquest nom, dels grans hisendats garrotxins, de la religió, del carlisme i del romànic humil i popular de la comarca. Al seu costat, la nissaga

dels Monsalvatge hi situa el contrapunt intel·lectual, la seriositat dels banquers de la fi del segle XIX, la investigació constant i un sentit crític i insubornable de la història.

Tot això i altres virtuts, com poden ser, per exemple, la utilització d'un llenguatge tan ric i variat com planer i la tria de temes extraordinàriament interessants, ens mostren un escriptor en plena potència creadora, del qual esperem noves produccions en un proper futur.

I és que, a vegades, llegint *La meva Garrotxa*, sembla que ens trobem en una continuació dels *Pretèrits olotins* del Dr. Joaquim Danés i Torras, també procedent d'una família de la Vall del Bac, mentre que, en altres capítols del llibre, l'evocació de la prosa de Josep Pla se'ns fa present i ens acompanya al llarg de les pàgines.

En el seu llibre, Ramon Llongarriu i Monsalvatge aplega una sèrie d'articles publicats a la desapareguda revista «L'Olotí» —d'Olot, naturalment—, combinant-los amb altres d'inèdits, que conformen, tots plegats, un volum de 299 pàgines, de magnífica presentació.

Hem llegit el llibre amb tota la devoció del món i l'hem rellegit, de seguida, per si no havíem copsat, en la nostra delerosa lectura, tot el sentiment que traspua de l'obra que comentem.

Després de la introducció citada i d'un curt pròleg —ell en diu presentació— de l'autor, el volum es divideix en diversos apartats cadascun dels quals es subdivideix igualment en capítols corresponents als articles suara esmentats.

Aquests apartats són els següents: veïnats i masies, arquitectura

rural, feines de dones, feines del camp, feines del bosc, oficis desapareguts, rondalles, contes populars, històries viscudes, Miscel·lània i un glossari que clou el llibre. Estalviarem, però, la relació dels títols dels articles —83 en total— per raons d'espai que tothom comprendrà.

No sabríem pas dir quin, d'entre tota aquesta munió d'articles, ens ha agradat més. Són tants! Però no podem oblidar el primer, dedicat a l'hostal de la Vall del Bac, tota una institució a la comarca, ni els que fan referència al molí de la Coromina, a Toralloses, al «vi de pahí» —en realitat hauria de dir de pair—, que Ramon Llongarriu sospita que és un vi ranci i en realitat ho endevina perquè es tracta del mateix que begué Carles Bosch de la Trinxeria, a la rectoria de Lliurona, durant la seva expedició forçosa, presoner dels carlins, sense oblidar, naturalment, l'espellonada, els àpats acostumats —llegint-lo s'arriba a constatar el que menjaven els segadors—, el carbonar, els ferrers de la Vall del Bac, la màgia de Plansarenes, l'oratori interdit de la Coma i tots els altres.

En resum, un llibre que tots els aïmants de l'Alta Garrotxa han de tenir a la seva biblioteca per llegir-lo i consultar-lo quan se'ls faci necessari. Amb la mà al cor, hem de proclamar que és del millor que s'ha publicat de molt de temps ençà sobre la comarca. La majoria dels temes són totalment inèdits, que sapiguem, i sempre tractats amb la documentació a l'abast i amb una gràcia especial que només posseeixen els escollits.

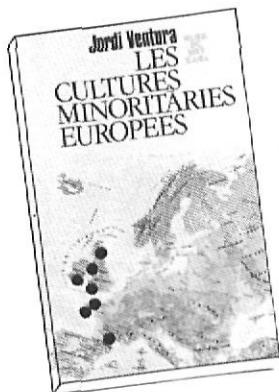
Felicitem, doncs, Ramon Llongarriu i Monsalvatge per *La meva Garrotxa* i animem la musa que porta a dins, a l'objecte que no deixi deturar la seva inspiració i ens proporcioni ben aviat el plaer de llegir-li coses noves.

Repetim-ho. Els qui de debò admirem i estimem la Garrotxa estem de festa major.

Narcís Puigdevall i Diumé

ED. SELECTA CATALÒNIA

LES CULTURES MINORITÀRIES EUROPEES

Jordi Ventura

Club de butxaca n.º 97
232 pàgs. 2a. edició

Aquest és un llibre coratjós i bel·ligerant, en el qual l'autor, sobretot en el pròleg d'aquesta edició, esmola les seves eines dialèctiques amb el suport d'uns envejables coneixements històrics i una aguda percepció de les causes que han dut a diverses cultures europees, avui minoritàries, a una situació de declivi que, en alguns casos, es pot i cal superar.